

Stos Pomorza

dawniej „Stos Wąbrzeski”

PISMO SPOŁECZNE, GOSPODARCZE, OSWIATOWE I POLITYCZNE DLA WSZYSTKICH STANÓW

Nr 77

Wąbrzeźno, czwartek dnia 8 lipca 1937 r.

Rok 19

Uporządkować rynek pieniężno kredytowy

Na rynku kredytu pieniężnego panowały przez szereg lat stosunki wielce niernormalne. Sprawili to kryzys gospodarczy kureząc produkcję, zmniejszając zbyt towarów, wytwarzając zarazem lęk o stałość walut i strach przed deprecjacją papierów wartościowych.

W tych czasach malal dochód społeczny i kapitał krył się w zakamarki: wielki w zakamarki safesów i kas bankowych, mały, — w „sienniki” lub „pończochy”. Nazywało się to „tezauryzacją”, a było prosto ucieczką kapitału przed właściwą i istotną rolą, krążenia, przenikania w życie gospodarcze. Kapitał stał się nie tylko ostrożnym — jakim zresztą zawsze być powinien — ale również i ogarnięty psychozą niewiary, defetyzmu.

Jakże w tych warunkach można było mówić o normalnych warunkach na rynku kredytowym? Wiadomym było, że kapitały istnieją, ale unieruchomione, spoczywające w ukryciu. Mówiono o kasach bankowych, napęczniałych od zasobów pieniężnych, a mimo to wstrzymujących się z udzielaniem kredytów. Wskazywano palcem na ludzi o których wiadano, że naśladując chomiki — gromadzą złote czy inne wartości finansowe, zrzekając się z nich dochodu, byle tylko utrzymać je w ukryciu.

Te niernormalne stosunki na szczęście już minęły. „Detezauryzacja” jest coraz bardziej widoczna: z zakamarków „pończoch” i „sienników”, z ukrycia z safesach i kasach bankowych wydostaje się coraz więcej złota, które Bank Polski skupuje z podaży wewnętrznej; rosną coraz bardziej wkłady w PKO., KKO., i innych instytucjach finansowych, przynoszące ciułaczkowi dochód w formie odsetek: równocześnie wzrasta — jak to stwierdza niezbięcze statystyka — dochód społeczny w Polsce, wymaga się kapitalizacja wewnętrzna wraz ze wzrostem zarówno produkcji, jak i konsumpcji.

Jednak w ślad za tymi dodatnimi i pocieszającymi objawami nie uwidocznią się także jeszcze poprawa na rynku kredytowym która by wpłynąć mogła ożywczo na nasze stosunki gospodarcze. Jeszcze nie zniknęły różne utrudnienia kredytowe, jeszcze nie zostały usunięte rozmaite przeszkody które hamują dopływ kapitału na rynek wewnętrzny. Słowem: niewróciliśmy jeszcze w obrotach gospodarczych do normalnego kredytowania.

W pierwszym rzędzie chodzi tu o rozszerzenie działalności różnych instytucji kredytowych. Skurczyły one swą działalność pod wpływem kryzysu, skurczyły niejednokrotnie z nadmierną skwapliwością, z przesadną ostrożnością. Czyżby resztki tej psychozy miały się nadal utrzymywać? Byłoby to wręcz szkodliwe dla całego życia gospodarczego, hamowałoby procesy ożwiolenia i nie pozwalałoby skutecznie wyzyskiwać okresu koniunktury.

Dalsze postulaty dotyczą rentowności. Jeżeli obywatel swe oszczędności czy swój majątek lokuje w papierach wartościowych lub w akcjach — to jest właściwie kredytodawcą, pożyczca swe zasoby finansowe, by z jednej strony czerpać z nich dochód, a z drugiej, by krząć one mogły w obrotach gospodarczych. Stopa rentowności ma tu wpływ decydujący, i cóż widzimy? Rentowność jest bardzo niska... Czasem aż tak niska, że nie tylko nie zachęca do wkładów w instytucjach finansowych lub do nabywania papierów procentowych i akcji przemysłowych, ale nawet od tego odstrasza.

Kiedyś, przed laty, w dobie największe-

Amelia Earhart daje znać o sobie

WASZYNGTON. Statek „Itasca”, krążący w pobliżu wyspy Howland, zawiadomił, że o godzinie 11,16 przejął sygnały, pochodzące z nadawczego aparatu Amelii Earhart.

SAN FRANCISCO. Radiostacja nadbrzeżna komunikuje: Posiadamy pewność że Mis Earhart znajduje się na rafie, znajdującej się w odległości około 320 km. od wyspy Howland. W takim wypadku sytuacja nie byłaby beznadziejna, ponieważ lotnicy którzy udali się na poszukiwania, mają ze sobą żywność na 15 dni oraz aparat do destylowania wody morskiej.

O powszechnym zainteresowaniu lotsem sławnej lotniczki świadczy fakt, że w Ameryce radioamatorzy nie odchodzi od aparatów, zasłuchani w szmery, które łowią odbiorniki. M. in. zwrócił się do władz 12-letni radioamator, zamieszkały w Rocksprings (stan Wyoming), oświadczając, iż usłyszał następujące sygnały: Amelia Earhart na rafie kolarowej pod równikiem wzywa pomocy od statków. Inny radioamator, zamieszkały w Cincinnati zameldował władzom, że kilkakrotnie odebrał sygnały od lotniczki która donosiła, że wylądowała na rafie koralowej.

Odnalezienie samolotu

NOWY JORK Dowódca okrętu strażniczego „Saradin” donosi, że przyjął doniesienie w z kutru „Itasca”, iż samolot lotniczki Earhart został odnaleziony. „Itasca” dodaje, iż spieszy lotniczce z pomocą.

TOKIO. Stosownie do uczynionej zapowiedzi, znajdujące się na oceanie Spokojnym okręty japońskie biorą udział w poszukiwaniach Amelii Earhart. Uczestniczą w nich tak że lotniskowiec japoński „Kamoikomaru”.

30 tys. zł z Gdyni na FOM

W Gdyni odbył się akt wręczenia przez p. dyr. F. Kollata na ręce przewodniczącego gdyńskiego komitetu Funduszu Obrony Morskiej ofiar na ten fundusz. Mianowicie w imieniu władz naczelnych „Pol-

sko-Brytyjskiego Towarzystwa Okrętowego SA.” p. dyr. Kollata złożył sumę 20,000 zł, w imieniu zaś władz naczelnych „Żegluga Polskiej SA.” sumę 10,000 zł łącznie 30,000 złotych.

Atak gazowy na Hiszpanię

BERLIN. W depeszy własnej z Bilbao „Westfaelische Landesztg” donosi, że już w czasie najbliższym należy się liczyć z zastosowaniem gazów bombowych przez wojska rządu Walencji. W tym celu poczynić miano w tajemnicy najbardziej rozległe

przygotowania pod kierownictwem chemików sowieckich. Zdaniem pisma użycie gazów może przyczynić się do poprawienia sytuacji wojskowej na rzecz rządu w Walencji.

Włochy drwią z angielsk. podziału Palestyny

RZYM. „La Stampa” zajmuje się angielskim planem podziału Palestyny na część arabską i żydowską zajmując wobec tych zamierzeń stanowisko zdecydowanie negatywne. Projekt przeniesienia 250.000 Arabów z wybrzeży w głąb kraju pismo

nazywa „bezprzykładnym” i wyraża przekonanie, że taką deportację w praktyce można będzie przeprowadzić jedynie przy użyciu samolotów i bomb. Przy tej okazji artykuł czyni aluzję do angielskiej akcji pacyfikacyjnej w Waziristanie.

Pan Prezydent R.P. nad polskim morzem

Do Juraty przybył specjalnym pociągiem Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Profesor Ignacy Mościcki z małżonką, w towarzystwie członków domu cywilnego z generałem Schally kpt. mar. woj Kryński i kapelanem ks. Humpolą.

Na dworcu w Juracie powitali Pana Prezydenta: Wojewoda Pomorski Raczkiewicz, w zastępstwie dowódcy Floty, kmdr.

dypl. Frankowski, naczelnik wydziału społeczno-politycznego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego Ciechłowski i starosta morski Potocki.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej zabawi na Wybrzeżu przez kilka dni. Dostojny gość zamieszkał w Juracie w pałacyku campingowym.

Wnioski zwołania nadzwyczajnej sesji Izby

WARSZAWA. Biura Sejmu i Senatu komunikują, że w dniu wczorajszym został złożony panu marszałkowi Sejmu Carewemu wniosek o zwołanie sesji nadzwyczajnej w związku ze sprawą samowolnego przeniesienia przez ks. metropolitę Sapie-

hę szczątków Józefa Piłsudskiego.

Taki sam wniosek podpisany przez senatorów, będzie złożony w dniu dzisiejszym panu marszałkowi Senatu Prystorowi który w dniu tym powraca do Warszawy.

go nasilenia kryzysu, była ta mała rentowność poniekąd uzasadniona. Ale dziś w okresie poprawy koniunkturalnej, inwestycyj, zwiększonej produkcji i wzmożonego zbytu? Dziś jest nieczym nie usprawiedliwiona, a wręcz szkodliwa.

Dziś, nabywając obligacje czy akcje, musi mieć obywatel pewność, że żadnymi „trickami” nie zostanie pozbawiony tego dochodu, jaki płynie z poprawy gospodarczej przedsiębiorstwa przemysłowego lub ze zwiększonych dochodów instytucji finansowej. Dziś już nie są dopuszczalne takie zestawienia „bilansowe”, które godzą

w interes wkładcy, ciułacza, nabywcy akcji bo polegają na zaciemnianiu faktu zwiększonych dochodów, byle tylko dywidendy utrzymać na najniższym poziomie.

Miałoby to olbrzymi wpływ na rynek kredytowy. Kapitał — większy i mniejszy znów zainteresowałby się przemysłem, akcjami, papierami wartościowymi, dającymi rękojmię solidnej rentowności.

A to dopiero pozwoliłoby na istotne ożywienie w obrotach wewnętrznych.

Bez uporządkowania rynku pieniężno-kredytowego nie sposób myśleć o wyzyskaniu okresu koniunktury.

GEN. STACHIEWICZ W RUMUNII

BUKARESZT. W niedzielę dnia 4 bm. delegacja sztabu głównego z gen. Stachiewiczem na czele zwiedziła część Transylwanii i zagłębia naftowego Ploestii. W poniedziałek przed południem rozpoczęła się konferencja sztabów generalnych Polski i Rumunii na których obecna była cała delegacja polskiego sztabu głównego z generałami Stachiewiczem i Malinowskim na czele. W południe generał Stachiewicz wraz z towarzyszącymi mu oficerami przyjeżdżał przez króla Karola, po czym cała delegacja polska zatrzymana została przez króla na śniadaniu. Król Karol rozmawiał czas dłuższy z gen. Stachiewiczem i attache wojskowym RP. płk. Kowalewskim. Płk. Kowalewski odznaczony został przez króla Karola orderem „Pour le merite”. W godzinach popołudniowych toczyły się dalsze obrady sztabów.

MAZURSKA KULTURA DUCHOWA WYROSŁA Z KRWI POLSKIEJ.

Jak wiadomo Niemcy upoczywie usiłują wykazać, że lud mazurski nie ma z polskością nic wspólnego.

W związku z tym „Mazur” wychodzący w Szczytnie w Prusach Wschodnich pisze w nr z 3 lipca br.:

„Mazurzy są ludem polskim, a Polacy to naród, który najmniej uległ wpływom obcym, który w najcięższych warunkach przechował do dziś mowę ojczystą i „kulturę duchową swoich przodków. W „Ortelsburger Zeitung!” niedawno temu niejaki dr Eberhard Franke pisał, że lud mazurski zachował swą odrębność narodową nawet hen w dalekiej Westfalii, w Zagłębiu Ruhry, wśród obcego otoczenia! Nawet trzecie pokolenie mazurskie, w Westfalii urodzone i wychowane, odróżnia się swym obyczajem, sposobem życia i farbowaną niemiecką mową (dosłownie: „gefärbtes Deutsch”) od Niemców rodowitych. Mazurzy są w Zagłębiu Ruhry „ein Fremdkörper — pisze dr E. Franke — są „ciałami obcymi”. Można ich porównać do drzewa w obcy grunt wsadzonego, które wprawdzie się przyjęło, lecz owoców nie przynosi. Woła więc dr E. Franke o przeniesienie drugiego i trzeciego pokolenia mazurskiego z Westfalii na powrót do stron rodzinnych!

Tak jest, krwi odmienić nie można, krew dopomina się stale bez przerwy, jak długo ona w żyłach płynie, mowy i kultury duchowej ojców i przodków. Nasza kultura duchowa i nasza mowa ojczysta wyszła prosto i wyrosła swobodnie z polskiej krwi w ciągu tysiącleci. Nasza mowa ojczysta sięga czasów, kiedy pierwsi nasi przodkowie uczyli się nazywać przedmioty spotykane w przyrodzie”.

I tego żadnym sposobem nie uda się zmienić.

Kradzież polskich nazwisk

Otrzymujemy następujący komunikat:

Nazwiska polskie nie raz historycznie, dźwiękiem swym — dla Polaka — symbolizujące chwałę stuleci, nazwiska często królów polskich, są nieustannie przywłaszczane drogą oficjalną, ustawową, i prócz samoobrony interesowanych nie ma żadnej rady przeciwko temu, by różne Kurowery, Haselbojmy, Kirszenblaty czy Gelbfary — stawali się Kurowskimi, Leszczyńskimi, Wiśniowieckimi albo Żółkiewskimi.

Samoobronę taką od lat kilku ułatwia Sekretariat Kolegium Heraldycznego, stale prowadząc ewidencję zagrożonych nazwisk w urzędowych publikacjach — i w imieniu interesowanych, którzy potrzebnych upoważnień udzieliłi, zgłaszając sprzeciwy wobec odnośnych władz.

Sprzeciwy te, o ile zgodnie z prze-

pisami zgłoszone, bywają z reguły uwzględniane. Udaremniono tą drogą dziesiątki zamachów, lecz w wypadkach gdy Sekretariat Kolegium nie posiada formalnych zleceń od przedstawicieli odnośnych nazwisk, jest zupełnie bezsilny i w żaden sposób nie może przeszkodzić temu rabunkowi spuścizny wiekowej, zwłaszcza uprawianemu przez Żydów, którzy tą drogą ułatwiają sobie zdradzieckie wdzieranie się w zaufanie, a nieraz w szeregi społeczności polskiej.

Osoby pragnące, by nazwiska ich były otoczone należytą opieką, zechcą się zwrócić listownie (lub telefonicznie) do Sekretariatu Kolegium Heraldycznego w Warszawie, ul. Obrońców 31, tel. 10.10-05, nadsyłając 50 groszy w znaczkach na odpowiedź, wraz z którą będą im udzielane wszelkie wyjaśnienia w tej sprawie i nadesłane potrzebne formularze do wypełnienia.

Straszna tragedia na Wiśle

W niedzielę po południu korzystając z pięknej słonecznej pogody, na brzeg wiślany wybrali się z miejscowości Gütlland położonej na ziemi Gdańskiej, nie daleko Tezewa, trzy starsze kobiety, 60-letnia pszczelarka Selma Sommerfeld 52-letnia właścicielka sklepu Schulzowa i znajoma ich 41-letnia Stüwe. Kobiety zabrały ze sobą dwoje dzieci, 11-letniego Gerharda Schulza i 8-letniego Fryderyka Sommerfelda.

Chłopcy przebrali się w kostiumy kąpielowe, baraszkowali tuż przy brzegu. W pewnym momencie starszy z nich oddalił się nieco od brzegu i nagle wpadł do głębokiego dołu, znikając pod wodą. Na pomoc mu pospieszył mały Sommerfeld, który również po chwili zaczął tonąć.

Tragedia dzieci stała się w oczach skonsternowanych kobiet. Wiedzione rozpaczą wszystkie trzy jakkolwiek nie umiały pływać, rzuciły się do wody, aby ratować chłopców, zostały jednak porwane przez silny prąd wiślany i zawleczone na głębię. Jedynie najmłodsza z nich, p. Stüwe zdołała się odbić do brzegu, — pozostałe

dwie utonęły dzieląc los nieszczęśliwych dzieci.

Zaalarmowane pogotowie ratownicze udało się na poszukiwanie topielców i po pewnym czasie zdołano wydobyć zwłoki małego Sammerfelda. W kilka godzin później pewien rybak w dolnym biegu rzeki wydobył zwłoki kobiety, którą jak się okazało była Schulzowa. Ciała pozostałych topielców narazie nie znaleziono.

„TYDZIEŃ STRAŻACKI“ ODBYWAĆ SIĘ BĘDZIE ROK ROCZNIE W STALYM TERMINIE.

WARSZAWA Związek Straży Pożarnych R. P. otrzymał zezwolenie urzędzenia „Tygodnia Strażackiego“ na terenie całego państwa w dniach 5 do 12 września. Równocześnie Min. Spr. Wewnętrznych wyznaczyło na przyszłość ten termin, jako stały dla „Tygodnia Strażackiego“.

Czego się można dowiedzieć z prasy sowieckiej

Do krajów, które nie wpuszczają na swój teren prasy sowieckiej należy i Polska.

Tylko agencje prasowe i nieliczne jednostki, pracując naukowo otrzymują sowieckie dzienniki i przez porównanie opisów z rzeczywistością, mogą się przekonać jak ZSRR, przedstawia swym obywatelom zagranicę i co u siebie nazywa postępem, zdobyciami klasy robotniczej, znośnymi warunkami itp.

Przejrzyjmy kilka dzienników sowieckich z jednego dnia, pomijając oczywiście artykuły propagandowe, których treść świadczy o zdolnościach naratorskich, autorów.

„W Moskwie od miesiąca ludność odczuwa brak soli. Jest to dotkliwie specjalnie dla najmniejzarabiających, dla których sól jest jedyną — zresztą konieczną — przyprawą“. — „Wieczorna Moskwa“.

„Na Białorusi brak soli. Jedynie rejon przygraniczny otrzymał kontyngenty zresztą niewystarczające“ — „Orka“ — Mińsk.

„Przy okazji ściągania dobrowolnych ofiar na rzecz Hiszpanii niemal we wszystkich fabrykach urzędnicy partyjni i państwowi dopuszczają się nadużyć“ — „Ekonomiczejska Ziźn“.

„We wsiach pojawił się nowy typ przestępcy, który rozkopuje groby a zdjętą z nieboszczyków odzież, wymienia na żywność. Specjalnym powołaniem cieszą się groby duchownych“ — „Prawda“.

„W Charkowie dyrektorzy Rajchmajster i Szwarebrud dopuszczają się stale kradzieży wyrobów włókienniczych w kierowanej przez siebie fabryce. Robotnica Leszczenko, która zwróciła uwagę władz na niecie praktyki złoczynców, była w wyniku tak szykanowana, że zapadła na nerwową chorobę“ — „Sowiecka Torgowla“.

„58 proc. sędziów nie posiada elementarnych wiadomości z prawa a większość z nich umie zaledwie się podpisać“ — „Sowiecka Justicja“.

„Kolejnictwo ZSRR, przedstawia obraz anarchii i braku jakiegokolwiek planu. Wszędzie siedzą szkodnicy i sabotażyści. Fabryki oczekują na wagony miesiącami a jeśli nawet je zdobędą to i tak transport zostanie gdzieś w drodze zatrzymany przez zator... z setek pustych wagonów. Apelujemy do towarzystwa Łazarza Kaganowicza, aby ostro karał szkodników“ — „Gudok“.

„Śmiertelny cios jaki podobno zadano analfabetyzmowi w naszej proletariackiej ojczyźnie jest zwykłym humblugiem o szustów i trockistowskich szkodników“ — „Leningradzka Prawda“.

„W Mordowskiej okrugowej kasie ubezpieczeń wszystkie pieniądze idące ze składek robotników, są rozkradane przez dyrektorów i funkcjonariuszów partyjnych. Pieniądze przeznaczone na pomoc dla dzieci — przepito na bankietach. Nieznana tu jest dbałość o elementarne by ludności. Gdy ktoś protestuje, oskarża się go o sabotaż lub trockizm. Oczywiście ci dranie sami są trockistami i slugusami Gestapo“ — „Socjalnoje Ubezpieczenie“.

I tak dalej, i tak dalej.

Taki przegląd jest pouczający: tym bardziej w okresach ostatnich, kiedy to okazało się, że nie tylko drobni wykonawcy są złodziejami i szpiegami, ale również ministrowie, generałowie i przywódcy partyjni. To też paradoks, że najwięcej szkody przyczynili propagandzie sowieckiej ich własna prasa — przestając być paradoksem, a robi się... oczywistym pewnością.

A może tak przyznać im debity?

WOJSKO SPIESZY Z POMOCA ROLNICTWU

Departament Intendentury Ministerstwa Spraw Wojskowych w najbliższym czasie projektuje przeprowadzenie zakupów interwencyjnych bydła z terenów dotkniętych klęską posuchy, przede wszystkim tam, gdzie brak jest pasz. Zakupione partie bydła przeznaczone zostaną na produkcję konserw.

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIE NAJDROŻSZE

Wskaźniki kosztów żywności na terenie poszczególnych województw, przyjmując 100 jako wskaźnik w roku 1928, w kwietniu br. był najwyższy w woj. pomorskim — 53,8, krakowskim — 53,4, śląskim — 53,3, poznańskim — 52,9.

Serca w niewoli

NAPISAŁ Jerzy Nagórski

49)

Powieść z lat 1921—24 na Polesiu.

Ciąg dalszy.

Świtało już gdy z bramy cementarnej wyszli czterej uczestnicy tego niezwykłego pogrzebu.

ROZDZIAŁ XX.

Żywy zastaw.

Chwile żalobnych rozmyślań po śmierci matki zamąciło nagle aresztowanie Grzegorza. Stało się to wieczorem i to tak jakoś błyskawicznie, że gdy się Orlik i dwaj jego towarzysze o tym dowiedzieli, nie mieli już nawet czasu na wypytywanie się, i czując, że grunt palić się im zaczyna pod nogami, zbiegli z miasta. Gdy późną nocą mijali tartak i skręcali na pola, gdzie wartką i szeroką wstęgą toczyła się rzeka, od strony miasta doszedł ich gwar.

— Gonią! — rzucił krótko Orlik.

Trójka przyspieszyła kroku, by jak najprędzej dotrzeć do brzegów rzeki. Zawsze w trzcinie i sitowniu łatwiej się ukryć i choćby w błocie po szyję przeczekać można najgorsze. Głosy tym czasem zdawały się coraz bardziej zbliżać. Już można było odróżnić pojedyncze wrzaski.

Orlik zaczął biec. Semen i Balik dotrzymani mu kroku i po kilku minutach byli już przy rzece.

Nadludzką siłą zerwał Orlik łańcuch stojącej przy brzegu i przywiązanej do pala łódki. Balik szarpnął wiosłami i gdy tłum ludzki istotnie

goniący zbiegów, z Wójcikiem na czele dopadł do rzeki, zbiegł już daleko, na bezpiecznym... zaszyta w jakiejś malutkiej zatoczce wśród sitowia.

Rankiem zbiegowie zaczęli się zastanawiać nad tym, co czynić dalej.

Orlik nie chciał przedsięwziąć niczego do chwili, aż nie dowie się co się naprawdę stało z Grzegorzem, kto go wydał, i co ma policja do zarzucenia temu poczciwemu starcowi. I postanowienie jego było tak stanowcze, że ani Balik ani Semen nie usiłowali namawiać atamana na dalszą ucieczkę, ani zwołanie bandy. Orlik zdecydował, że należy przeczekać do wieczora i wybrać się do Kobrynia.

Balik ani słyszeć nie chciał, by ataman wracał do miasteczka. Sam podjął się przeprowadzić wywiad do najmniejszych szczegółów.

I poszedł skoro tylko mrok i mgła otuliła pola.

Wrócił bardzo późno, dojrzał po północy.

— No, mówże, czegoś się dowiedział? — rzekł zniecierpliwiony Orlik, widząc że Balik milcząc zaczyna rozważać jakieś przyniesione ze sobą niewielkie zawiątki.

— Czego się niecierpliwisz? — ponuro odparł pytaniem na pytanie Balik. Herbatę przywozłem i jedzenia trochę. Wyglądziście się przez cały

dzień. Przekąsimy narazie, bo i sam głodny jestem jak wilk, o po tym pogadamy!

Orlik spojrzal na przyjaciela przenikliwym, pełnym podejrzenia wzrokiem.

— Coś przywozisz niedobrego!

— Mówię, abyś się nie niecierpliwiał... Z głodu umieram... Jeszcze starczy czasu na gadanie!

I Balik uparczywie milczał, póki wszyscy usiadłszy na ławkach łódki zaczęli palaszować przywieziony przez niego chleb i kielbasę, popijając z butelki zimną herbatę.

— Trzymają go? — rzekł wreszcie Orlik.

— Tak! — przeżuwał chleb, półgębkiem odparł Balik.

— Za co? Czy mogą mu coś udowodnić?

— Nic mu nie udowodnili, a... udowodnią!

— Więc czemu i za czyją sprawą trzymają biedaka? Kto miasto całe zaalarmował? Kto pogonił za nami urządził? — zdenerwowany pytał Orlik.

— Sprawa ta wygląda w ten sposób! — odparł wreszcie Balik, odkładając jedzenie. W Kobryniu jest ta twoja... Maria... Ona właśnie zawiadomiła policję i takie mam wrażenie, że wskazując na Grzegorza, podała go za ciebie. Nazwisko zgadzało się, więc zatrzymali biedaka i trzymać go będą chociażby dla pochwalenia się przed całym krajem, że policja w Kobryniu działała to, czego zdziałać nie mogła dotychczas policja całego Polesia.

— To niemożliwe!

— O! Możliwe jest u nich jeszcze coś więcej. Chcą sądzić Grzegorza i wygarnąć mu przed sądem to wszystko, co kiedykolwiek ktoś na twoje zapisał konto. Chyba, że udowodni, że on — to nie ty.

— Mów stary, śmiało! — z uśmiechem rzekł Orlik, widząc, że Balik zaczyna się wahać. — I mnie się zdaje,

że domyślam się ich zamiarów...

— Ktoś musiał im powiedzieć, że to nie tylko twój krewny, ale człowiek bliski ci sercem, bardzo bliski...

— Czekają, że przyjdę go wykupić, siebie dając w zastaw! — przerwał Orlik.

Nastąpiła chwila milczenia. Orlik siedział, spuściwszy głowę. Bruzda głęboka na czole świadczyła, że o czemś myśli, nad czemś się zastanawia. Balik i Semen spoglądali nań z ukosa. Nikt z nich nie śmiał naruszyć milczenia. Nagle Orlik wzdręgnął się i wstał.

— No chłopcy! Widocznie tak mi już sądono — rzekł spokojnym głosem. — Pójdę tam! Uczynię tak, jak to sobie oni uplanowali... Nie starajcie się odwozić mnie od tego zamiaru... Pójdę — pójdę, ale czy mnie potem zdołają utrzymać — to się dopiero okaże. Wy obaj przebieżcie się. Zamienicie się jakoś może na dziadów wędrownych i też pójdziecie do miasteczka. Będziecie mi może potrzebni. A teraz dalej, chłopcy, spać! Rano, o świcie ruszamy, każdy w swoją stronę.

Pożegnanie nie było inne, jak te, gdy się rozstawali na dzień lub dwa.

— A gdyby się według moich zamiarów nie ułożyło, — no to najwyżej nie zobaczymy się więcej — wesoło dodał Orlik ściskając wielką łapę Semen i Balika.

Pożegnali się w miejscu, gdzie niewielki zagajnik najbliższemu docierał do miasta. Uszedłszy kilkadziesiąt kroków, Orlik obejrzał się. Obaj przyjaciele stali nieruchomo i patrzyli w ślad za oddalającym się atamanem. Dziwne jakieś uczucie ogarnęło Orlika. Był wzruszony. Uniósł rękę, pozdrowił nią raz jeszcze Balika i Semen i przyspieszył kroku.

(C. d. n.)

„Nabieranie na zielone okulary”

Nie wyczerpana pomysłowość warszawskich złodziei

Szczepan Ulasiewicz, znany i karany wielokrotnie złodziej, specjalista od kradzieży piór wiecznych z kieszeni przechodniów, wpadł na nowy pomysł. Zaopatrzył się on w kilkanaście sztuk okularów plazowych z zielonymi szklami. Między tymi okularami znajdowała się jedna para o szklach specjalnie tak ciemnych, że przez nie nie było widać.

Tak uzbrojony złodziej zainstalował się przy bramie Saskiego Ogrodu, w pobliżu ulicy i głośno zachęcał przechodniów do kupowania chroniących wzrok szkieł. Gdy do rzekomego przekupnia podchodził jakiś solidnie wyglądający klient, Ulasiewicz wręczał mu do przymiarki ślepe okulary. Klient nalożywszy takie szkla, przez chw-

lę nie widział, z czego korzystał pomysły złodziej i z całym spokojem wyciągał mu z kieszeni pióro wieczne, a nawet zegarek lub portmonetkę.

W ten sposób zuchwały złodziej „obrabiał” dziennie kilkunastu przechodniów, sprzedając następnie za bezcen skradzione im przedmioty.

Wreszcie powinęła mu się noga. Podczas przymierzania ślepych okularów, jeden z klientów, szybko zorientował się w złodziejskim wybiegu i przychwycił złodzieja za rękę, w chwili gdy ten wyciągał mu z kieszeni wieczne pióro, a następnie ujawszy złodzieja za kołnierzyk, oddał go w ręce policjanta. Pomysłowego „okulistę” osadzono w areszcie.

Czy wożenie dzieci na rowerach jest zakazane

W czasie tygodnia nauki chodzenia po ulicach i jeżdżenia na drogach organa porządku publicznego tępiły zwyczaj wożenia dzieci na rowerach. Posterunkowi powoływali się na przepisy oraz zarządzenia władz, przy czym stwierdzili nagle, iż panowała pod tym względem rozbieżność poglądów: według jednych wolno było wieźć dziecko na specjalnie umocowanym siodelku byle nie „na oklep”, tj. na gołej ramie, według innych w ogóle dzieci wozić nie było wolno.

Minął tydzień a po nim dalsze, początkowo karceni i karceniem tym zaskoczni obywatele ochłonęli i poczęli dzieci wozić. I tu znowu spotykają się ze sprzeciwem władz, powołujących się na zarządzenia i przepisy ustawy.

Ponieważ zarządzenia, do pewnego tylko stopnia słuszne — zasadniczo wydają się wielu obywatelom niesłusznymi, należy rzecz wy badać źródłowo, tym więcej, że zakazami dotknięty także jest i przemysł kolarski, dorabiający do rowerów specjalne siodelka i inne przybory (niektóre fabryki wyrabiają rowery gwarantowane do użytku na dwie osoby.)

I to trzeba stwierdzić, że nie ma wcale takiej ustawy czy przepisów drogowych, któreby zakazywały wożenia dzieci na rowerach. W tym zakresie istnieją jedynie zarządzenia wewnętrzne, wydane przez poszczególne starostwa, które rzecz znamieną — nie wszędzie są jednakowe. W Poznaniu na przykład obywatelami jadącymi z dziećmi nawet na oklep — nikt się nie interesuje, u nas rzecz przedstawia się inaczej.

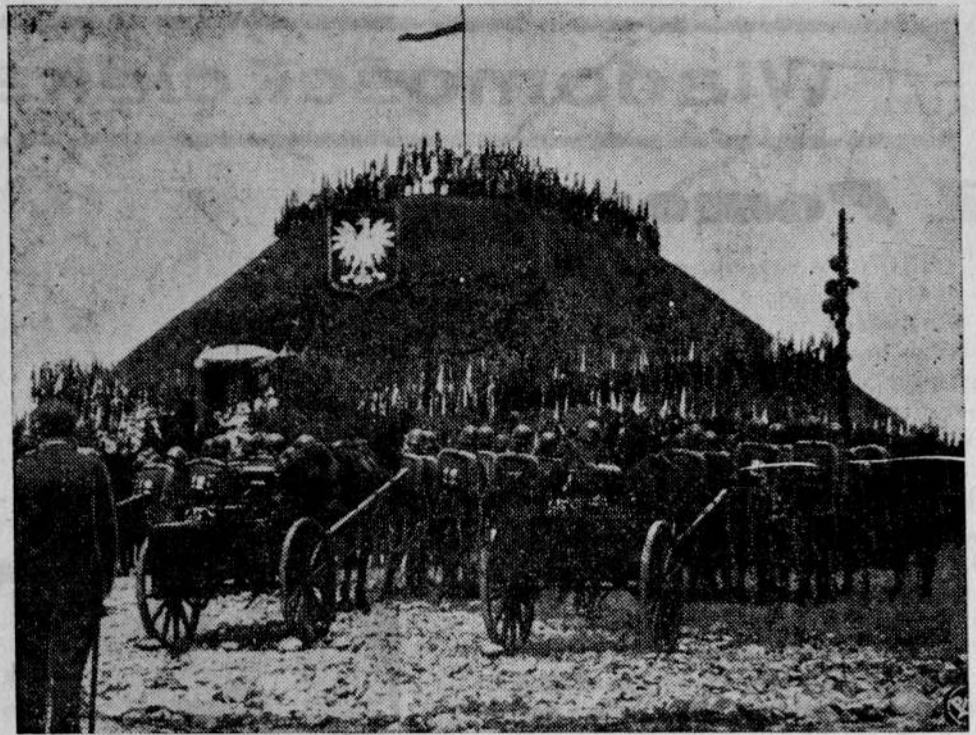
Wobec tego iż wożenie dzieci na siodelku do lat 6 — 7 a starszych na ramie

zasadniczo nie przedstawia żadnego niebezpieczeństwa dla ruchu publicznego, pożądanym jest tu rewizja wydanych zarządzeń wewnętrznych. Zakazy starościńskie dotyczące wożenia dzieci na rowerach powinny być anulowane za wyjątkiem wypadków wożenia dzieci na siodelku przed kierownicą, co zdarza się u pań, gdyż rowery ich nie posiadają pełnej ramy, i co grozi niebezpieczeństwem dla dziecka na wypadek czy to zderzenia czy wstrząśnięcia roweru.

Wspomniane zakazy są zresztą nie życiowe. Dużo ludzi korzysta z roweru dla celów turystycznych i cała ich przyjemność, jeżeli mogą odbyć przejażdżkę z dzieckiem. Ludzie pracy posługujący się rowerami, w godzinach rannych jadąc do biur czy urzędów, odwożą do szkół zarazem swoje dzieci. Są tacy i jest ich dużo, co wożą swoje żony. Nie utrudniajmy im więc i tak wcale nie łatwego życia.

GDYNIA ZBLIŻA SIĘ DO GDAŃSKA POD WZGLĘDEM ILOŚCI WESZYCH STATKÓW.

Gdynia. W mies. maju weszło do portu w Gdyni 476 statków, do portu w Gdańsku — 511. Pierwsze pięć miesięcy wykazują, że do Gdańska weszło tylko już o 83 statki więcej jak do Gdyni. Ciekawsze jednak są dane, dotyczące wzrostu ilości weszłych statków w ciągu pierwszych pięciu miesięcy br., w stosunku do tego samego kresu czasu r. ub. do Gdańska weszło więcej o 148 statków, do Gdyni 218. Gdynia bije Gdańsk wzrostem o 70 statków.

Zdjęcie nasze przedstawia fragment uroczystego ochodu 15-lecia wkroczenia wojsk Polskich na Śląsk.

Wyniki finansowe Banku Związku Spółek Zarobkowych

Pod przewodnictwem prezesa Banku p. Wacława Stanisławskiego odbyło się w Poznaniu walne zgromadzenie akcjonariuszów Banku Związku Spółek Zarobkowych.

Ze sprawozdania z działalności Banku za rok operacyjny 1936 wynika, że suma bilansowa Banku zmniejszyła się o 22 miliony złotych do 148 milionów złotych a to w związku z przekazaniem przez Bank Związku Spółek Zarobkowych znacznej

części swych pretensyj rolniczych Państwowemu Bankowi Rolnemu. Spowodowało to również spadek ogólnej sumy kredytów.

Natomiast stan wkładów wzrósł w porównaniu z rokiem ubiegłym z 58 milionów do 62 miliony złotych. Wykazana nadwyżka w kwocie zł. około 30 tys. przeniesiona została na rok następny.

Dostawa zakładów „Skody” dla armii rumuńskiej

PRAGA. Jak donoszą z Bukaresztu, w tych dniach bawił tam generały dyrektor czechosłowackich Zakładów Skody, który podpisał umowę z rządem rumuńskim w sprawie dostaw tych zakładów dla armii rumuńskiej. Chodzi o dostawę materiałów potrzebnych dla motoryzacji armii rumuńskiej a szczegóły ustalone zostały podczas ostatniego pobytu premiera rumuńskiego Tatarescu w Pradze, któremu towarzyszył szef wydziału wyposażenia armii ministerstwa spraw wojskowych Rumunii, generała Glatza. Umowa podpisana zostanie przez rząd rumuński po powrocie generała Glatza do Bukaresztu. Zamówienia rumuńskie finansować będzie konsorcjum bankowe, do którego należą wszystkie banki praskie.

Jak oznajmia korespondent berliński londyńskiego „Daily Telegraph” wiado-

mość ta wywołała w kołach politycznych w Berlinie pewne rozczarowanie, gdyż współpraca armii rumuńskiej z czechosłowackimi zakładami przemysłowymi i grupami finansowymi uważana jest za dalszy krok do wzmocnienia Małej Ententy i jej znaczenia politycznego.

Niemcy do ostatniej chwili starały się aby Rumunia poczyniła zamówienia w Niemczech, jak to uczyniła Bułgaria a może także uczynią Węgry. Te usiłowania niemieckie poprzec miała niedawna podróż generała Blomberga po krajach Bałkańskich. Jugosławia narazie się jeszcze nie zdecydowała. Ocena tego zdarzenia wyrażana jest w kołach berlińskich w zdaniu następującym: „Postanowienie Rumunii dowodzi, po czyjej stronie stanie Rumunia na wypadek ewentualnego konfliktu”.

UCIECZKA TRZECH DZIEWCZĄT.

Sypialnie pani Kuszewskiej i panienek znajdowały się obok siebie, oddzielone tylko drzwiami. Tej nocy troskliwa matka odprowadziła dziewczęta aż do łóżek, pogawędziła z nimi, powiedziała „dobranoc” i uspokojona, z głośnie ztęwnięciem wyszła do siebie, by po paru minutach zasnąć snem sprawiedliwego.

Dziewczęta urządziły głośny koncert chrapania, by upewnić mamę, że wszystko się dzieje według jej woli, a w istocie rozmyślały o emocjach zamierzonej podróży samochodowej do Bydgoszczy i oczekiwały niecierpliwie na znak do ucieczki z pod opiekuńczych skrzydeł mamusi.

— Dzum! dzum! dzum! — wydzwonił głucho zegar trzy kwadransy na drugą, gdy Helenka zdecydowała się zakałać. Na to hasło wyskoczyły z białych łóżeczek trzy białe postacie, jak duchy z nocnego seansu. Zabrały swoje fatalaszki, z powodu gorącego lata niezbyt obfite, i na palcach wybiegły z sypialni. W korytarzu Janka wpadła na stolik, a Jazdzia się przewróciła, zamaryły wszystkie na chwilę w trwożliwym oczekiwaniu, ale ponieważ mama się nie obudziła, więc już raźniej pobiegły do kuchni. Tam ubrały się szybko w swe czarne z powodu żaloby kostjumiki, poszeptaly tajemniczo, jak członkinie światoburczego spisku i Helenka, wydelegowana przez pozostałe, pobiegła do oficyny obudzić szofera.

(Ciąg dalszy nastąpi).

(Ciąg dalszy).

— Widzę — wyszeptala Jazdzia nienaturalnym, przerywanym głosem — widzę dom — willę z cegły — z jednej strony taras — wapno w dole — porozrzucane cegły — ta willa jest niewykończona, stoi niedaleko lasu — z jednej strony jest jeszcze rusztowanie — teraz widzę kamienne schodki — zamknięte drzwi na kłódkę — ciemna izdebka —

— Pan Henryk?! — krzyknęła prawie Helenka —

— Pan Henryk chodzi po tej izdebce — tam i zpowrotem — tam i zpowrotem — trąca ręce — uderza pięściami o ściany — opiera się o mur — siania się i siada na podłodze — jest mizerny, nieogolony, coś do siebie mówi — nie mogę dosłyszeć —

— Jazdziu, czy ty nie widzisz tego, o czym on myśli? — patrz tylko uważnie — patrz —

— Widzę pokój, pełny sprzętów, łany pokój gdzieś daleko od p. Henryka — to strych — nie to śpiżarka — stoją stolki z konfiturami na półkach pod ścianą — jest zeszyt — nie to teka — teka z papierami —

— Przeczytaj co tam napisane —

— Coś mi zasłania oczy — nie mogę — ach, już widzę teraz — tam jest napisane „inżynier Kuszewski”... ooch! Słabo mi — upadam —

— Ooch! — krzyknęła równocześnie pani Kuszewska i zerwała się z krzesła, podnosząc ręce do skroni —

— Mama rozprzęgła łańcuch — chodź, Janka, chodź — pomóż mi budzić Jazdzie —

P. Kuszewska zdarła z żarówki zasłonę i zapaliła wszystkie światła w pokoju — usta jej drgały, jak u płaczącego dziecka. Nic nie mówiła —

Helenka tymczasem budziła Jazdzie, opadła bezwładnie na foteliku. Pocterała jej palające skronie, dotykała rąk, potrząsała bezwładnym ciałem.

— Mamo, przynieś szklankę wody — Zanim przerażona mama zdołała spełnić tę prośbę, Jazdzia oprzytomniała, jakby ją wyrwano z głębokiego snu i zapytała:

— Zdrzemnęłam się, czy co? Co tu było? Mieliśmy robić seans —

— Już po seansie —

— I co? —

— Jedziemy zaraz do Bydgoszczy. Pan Henryk jest uwięziony —

— W więzieniu!! —

— Nie. Jest zamknięty w jakimś domu, — Musimy mu pomóc. Odszukamy go... —

— Nie walcie mi się nawet myśleć o czymś podobnym — rzekła p. Kuszewska, wchodząc na ostatnie słowa do pokoju —

Niech to wszystko, co tu było, zostanie w niepamięci. — Żałuję gorąco, żeśmy się tak niemądrze zabawiły — doświadczenie teraz herbaty i pójście nareszcie spać.

— Ja nie usnę chyba — wyjąkała Janka —

— Co ta Helenka narobiła? Boże kochany! — lamentowała mama. — Mnie jest zimno jakoś — czy wam też? — pobiegnę po gorącą herbatę —

Gdy mama wyszła, dziewczęta zbiegły się ze sobą, jakby zciągnięte magnesem, i poczęły szeptać —

— Jedziemy, prawda?

— Tak, jak mama usnie, obudzimy szofera i ucieknijmy —

— Rano już będziemy w Bydgoszczy.

— Pamiętajcie, na znak, gdy kaszlę, wysuwamy się z łóżek cichutko, żeby się mama w przyległym pokoju nie zbudziła, zabieramy sukienki — zbiórka w kuchni, tam się ubierzemy —

— Nie boicie się?

— Nie. Odwagenhajt ozdóbkes den Menszen — zażartowała żargonowo Janka —

— No, więc trzymać się! Wobec mamy — ułożone buzie! — Szofera już my skaptujemy —

— A więc za godzinę jazda do Bydgoszczy!

— Do Bydgoszczy!... Cicho! Sza! Mama idzie..

Wiadomości ciekawe z bliska i daleka

Z Pomorza

TORUŃ. Ze wszystkich stron Pomorza dochodzą alarmujące wiadomości o masowym pojawieniu się mszyc, w szczególności na burakach i na motylkowych czemu sprzyja wybitnie długotrwały brak deszczów we wszystkich powiatach Pomorza.

Jak wynika z ostatnich badań terenu dokonanych przez Pomorskie Towarzystwo Rolnicze, mszyce pojawiły się masowo przede wszystkim w powiatach centralnych, jak grudziądzki, świecki, tezewski, wąbrzeski, chełmiński, toruński i brodnicki. W mniejszym stopniu w innych powiatach. O ile w dniach najbliższych nie spadną ulewne deszcze, mszyce wyrządzą rolnikom nieobliczalne szkody.

CHELMNO. (Śmiertelny wypadek podczas kąpienia w łazienkach miejskich). — W dniu odpustowym o g. 16,45 w czasie kąpienia w łazienkach miejskich przy wiśle uległ śmiertelnemu wypadkowi młody sportowiec rokujący sobie jaknajlepsze nadzieje śp. Bronisław Rorowski lat 17 zam. w Chełmnie.

Okoliczności tego wypadku przedstawiają się następująco: Denat widocznie nie orientując się w płytkim stanie Wisły dochodząc do 80 cm., zdobył się na ryzykowny skok z bariery w wysokości 2 mtr. przyczym uderzył głową w mieliznę.

Natychmiast wydobyto go z wody już w stanie nieprzytomnym i odwieziono go pogotowiem do szpitala Powiatowego, gdzie w strasznych męczarniach zakończył swój żywot o godzinie 21,35. Jak z orzeczenia lekarskiego wynika, bezpośrednią przyczyną śmierci, było porażenie dróg oddechowych oraz wylew krwi do rdzenia pocięzowego.

CHELMŹA. (Pies przyczyną utopienia). W niezwykłych okolicznościach stracił życie 50-letni Jan Pielewski w Chełmży. Stojąc nad brzegiem jeziora, pawił w wodzie psa, którego trzymał na długiej smyczy. W pewnej chwili pies baraszkując szarpnął silnie za smyczę i wciągnął do wody Pielewskiego, który nie zdołał swej ręki uwolnić od smyczy.

Pielewski nie umiejąc pływać zaczął tonąć i pozbawiony pomocy znalazł śmierć w falach jeziora. Zwłoki po kilku godzinach wydobyto.

TUCHOŁO. (Żmija usadowiła się na piersiach śpiącego.) Rolnik Marian Talaśka w Wielkich Gacnach, wsi borów tucholskich, podczas gorącego dnia położył się na skraju lasu, z którym graniczy jego pole, by trochę się zdrzemnąć. Nagle został przebudzony uderzeniem w twarz.

Jakież było jego przerażenie, kiedy spostrzegł, że sprawcą tego była żmija, która ułożywszy się wygodnie na jego piersiach wywijała ogonem.

Tylko dzięki przytomności umysłu zdołał szybko opanować sytuację i tak ocalić swe życie. Szybkim ruchem pochwycił żmiję za głowę i całą siłą rzucił o ziemię zabijając na miejscu.

WEJHEROWO. Z inicjatywy wejherowskiego fotografa Stanisława Nowakowskiego fotografowie, pracujący w Jastarni złożyli na ręce starosty morskiego w Wejherowie 1.200 zł. na Fundusz Obrony Narodowej chcąc przyczynić się tym do zrealizowania daru dla batalionu morskiego, to jest dla zakupu karabinów maszynowych, karabinów zwykłych i hełmów.

INOWROCLAW. (Nieostrożność przyczyną śmierci.) W Łagiewnikach niedaleko Kruszycy p. Maria Niewiadomska chcąc rozżarzyć węgle w żelazku do prasowania wlała większą ilość spirytusu na żarzące się węgle. Momentalnie nastąpiła eksplozja i cała zawartość butelki zajęła się płomieniem. Ogień ogarnął też izbę i nieszczęśliwą kobietę.

Niewiadomska doznała tak ciężkich poparzeń że w stanie beznadziejnym przewieziono ją do szpitala. Tutaj nie od-

Zdjęcie nasze przedstawia fragment „trojaka” śląskiego, odtańczonego przez ślązaczki i ślązaków w strojach ludowych.

zyskawszy przytomności zmarła po dwóch godzinach.

Ogień spowodował również duże szkody w mieszkaniu zmarłej.

INOWROCLAW. (Wścieklizna wśród świń.) Niezwykły wypadek wścieklizny wśród świń wydarzył się pod Inowrocławiem. Jedna ze sztuk łąkoćskiej trzody chlewnej uległa tej niebezpiecznej chorobie. Wściekle zwierzę pokasało kilkanaście innych świń tak że ogółem 40 świń trzeba było ubić.

GDAŃSK. W nocy z soboty na niedzielę wyjechał w pobliżu Trothebude do Wisły wóz z bydłem. Woźnica handlarz bydła Malic z Gdańska, konie i bydło zatonełi.

Z Wielkopolski

STRZELNO. (Napad na plebanię.) Bandyckiego napadu dokonano na plebanię proboszczowską w Piaskach pod Kruśzycą.

Mianowicie do pokoju sypialnego ks. proboszcza Kubińskiego Telesfora wtargnęło nocą dwóch nieznanych opryszków, którzy zażądali wydania broni. Kiedy zaskoczony zuchwałem napadem kapłan odparł że broni nie posiada, bandyci sterylizowali go, a następnie zrabowali złoty męski zegarek i około 15 złotych w gotówce, oraz 130 złotych z kasy parafialnej, po czym zbiegli w nieznanym kierunku. Policja wszczęła energiczne dochodzenia.

WOLSZTYN. Według doniesień prasy niezwykle wypadek zdarzył się znanemu artyście rzeźbiarzowi Marcinowi Rożkowi twórca Pomnika Wdzięczności w Poznaniu Rzeźbiarz od pewnego czasu mieszkał w Wolsztynie.

W domu jego zjawił się ostatnio egzekutor skarbowy i zajął za ratę podatku dochodowego część mebli. Wobec tego, że p. Rożek ratę w tym samym dniu zapłacił doszło do ostrej wymiany słów. To podziało na artystę w ten sposób, że uciekł z domu. Po kilku dniach znaleziono go w okolicznych lasach w stanie godnym pożalowania, gdyż od kilku dni nie miał nic w ustach.

Z całej Polski

ŁÓDŹ. (Pierwsze zatrucie grzybami. Dwoje osób uległo zatruciu.) Mimo suszy pojawiły się już na rynku łódzkim pierwsze grzyby narazie w minimalnej ilości i sprzedawane przy wygórowanych cenach. W wielu wypadkach stwierdzonym zostało, że zbieraniem grzybów zajmują się bezrobotni, którzy nie znają się na grzybach w związku z czym mogą zdarzyć się wypadki sprzedawania grzybów trujących.

W dniu onegdajszym zdarzył się właśnie wypadek zatrucia grzybami, który powinien stanowić pouczenie dla całego społeczeństwa łódzkiego.

Zatruciu ulegli małżonk. Zygmunt i Stefania Mroczkowsy zam. przy ulicy Wiejskiej 17. W związku z wypadkami zatrucia zaleca się ostrożność przy spożywaniu grzybów.

KALISZ. (Groźny pożar na wsi, 19 zagród w płomieniach.) We wsi Pila pow. kaliskiego w zagrodzie Jana Rybarczyka, z nieustalonych dotychczas przyczyn wybuchł pożar, który natrafiając na łatwopalne drewniane i kryte słomą domostwa rozszerzył się z błyskawiczną szybkością.

Pomimo przybycia straży, ogień zdołano zlokalizować po 5-godzinnej akcji. Ogień zniszczył 19 zagród, z których zdołano uratować jedynie trzy domy mieszkalne.

Straty wyrządzone przez pożar obliczają na 70.000 złotych. Władze pospieszyły z pomocą pogorzelcom, którzy w liczbie 21 rodzin zostały bez dachu nad głową.

LUBLIN. (Wagony zmiażdżyły śpiących na szynach kolejowych.) Na stacji w Zwierzyni zginęli w tragiczny sposób małżonkowie Krawcowie.

Krawcowa przyniosła w południe obiad swemu mężowi robotnikowi kolejowemu, pracującemu na stacji.

Ponieważ było bardzo gorąco, oboje usiedli w cieniu wagonów towarowych stojących na bocznicy. Po zjedzeniu obiadu położyli się na szynach i zasnęli.

W tym czasie służba kolejowa zaczęła przetaczać wagony na inny tor. Przyczepiono lokomotywę i wagony zmiażdżyły leżących.

Krawcowa poniosła śmierć na miejscu a jej mężowi koła obcięły obie nogi. Zmarł on w kilku minut po przewiezieniu go do szpitala.

BRZEŚĆ NAD BUGIEM. (Rzeźnia w synagodze.) W Brześciu miał miejsce wypadek, który wiele mówi o pomysłowości Żydów, ale i o ich bezwzględności i braku wszelkich skrupułów tam, gdzie chodzi o zarobek.

W żydowskich jatkach znajduje się bardzo dużo mięsa, pochodzącego z potajemnego uboju. Policja zwalcza potajemnych rzeźników na każdym kroku, choć walka jest bardzo niebezpieczna. Tragiczna śmierć śp. Kędziora jest najlepszym tego dowodem. Tropieni rzeźnicy wynajdują coraz to nowe miejsca uboju.

Przed paru dniami policja otrzymała poufną wiadomość, że potajemny ubój rytualny odbywa się w jednej z bóżnic, mianowicie u zbiegu ulic Listowskiego i Sobieskiego. Na wskazane miejsce wydelegowano wywiadowcę, któremu udało się dostać do środka bóżnicy. Żydzi zdążyli jednak już zbiec, na miejscu znaleziono jedynie zabita obciążoną ze skóry krowy. Ustalono, że właścicielem tej krowy był rzeźnik Uszer Sokolowski.

Tak więc żydowski dom modlitwy jest jednocześnie miejscem, w którym gwałci się polskie przepisy i prawo.

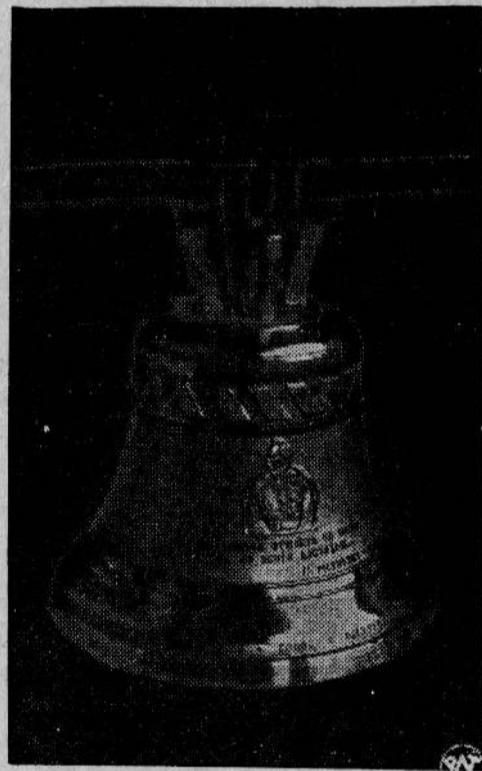
TARNÓW. (Kamień młyński zabił młynarza.) W młynie Franciszka Mazakiewicza w Tuchowie skutkiem panujących upałów nastąpiło pęknięcie kamienia młyńskiego, którego odłamki ugodziły 21-letniego robotnika Władysława Mikosę tak nieszczęśliwie, że ten zginął na miejscu.

Ze świata

BERLIN. Z Koblenji donoszą o gwałtownej burzy i oberwaniu się chmury. W miejscowości Koenningen woda zalala całą dolinę. Zniszczeniu uległo kilkadziesiąt morgów zboża. Zginęła wielka ilość bydła. Prowizorycznie obliczają wysokość szkód na sto milionów marek.

BERLIN. 5. 7. Przybyło do Berlina 50-ciu posłów oraz senatorów polskich, należących do grupy rolniczej Sejmu i Senatu RP. w charakterze gości Instytutu Niemiecko-Polskiego w Berlinie.

Na dworcu wycieczkę parlamentarzystów polskich powitali przedstawiciele ambasady RP, niemieckiego stanu żywielskiego, ministerstwa propagandy, Instytutu Niemiecko-Polskiego oraz ambasadora Ribbentropa. Wieczorem na tarasach opery Krolla Instytut Niemiecko-Polski urządził dla gości przyjęcie z udziałem licznych osobistości niemieckich i polskich. We wtorek posłowie i senatorowie opuszczą Berlin udając się kolejną na zwiedzenie szeregu wzorowych obiektów rolniczych w Niemczech i zaznajomią się z organizacją stanu żywielskiego. Wycieczka zabawi w Niemczech przez tydzień.

Poświęcenie dzwonu im Marszałka Józefa Piłsudskiego we wsi Wiata, ufundowanego przez korpus Podoficerów wojsk lądowych Marynarki Wojennej, i KOP-u.

101.770 M. KABLA POL. NA FON.

Ostatnio w wyścigu dozbierania naszej armii wzięła ostatnio udział Fabryka Kabli SA. w Krakowie ofiarując na Fundusz Obrony Narodowej 101.770 mtr. kabla polowego.

CHCESZ SCHUDNAĆ JEDZ TŁUSZCZE.

Zwolennikom odchudzenia się zaleca profesor Cathart z uniwersytetu w Glasgow oryginalną receptę, — odżywiania się tłuszcem. Na jednej ze swych prelekcji profesor Cathart, uzasadniając swe stanowisko, dowodził, że tłuszc, spożyty nawet w minimalnych ilościach, wywołuje wrzenie sytości. Ludzie odżywiający się tłuszcem, chudną, chociaż wydaje się to paradoksalne, gdyż uczucie sytości nie pozwala na pobieranie innych pokarmów. W ten sposób ilość spożywanych dziennie pokarmów zmniejsza się, a co za tym idzie następuje odchudzenie organizmu, pod warunkiem jednak, że przeprowadzając kurację odłuszczejacą spożywać będą tłuszc bez domieszki innych pokarmów, czy substancji odżywczych.

Nie zasypia w nocy śmieie, kto ma złota w domu wiele

• Przed przyjazdem Teatru Ziemi Pomorskiej do naszego miasta. „ROXY z Jadwigą Zaklicką. Jak się dowiadujemy w tych dniach przyjeżdża do naszego miasta Teatr Ziemi Pomorskiej i daje przedstawienie przezabawnej, lekkiej komedii amerykańskiego au-

toru Connors'a pt. ROXY. Sztuka ta cieszyła się na wszystkich scenach gdzie była grana, wprost niesamowicie olbrzymim powodzeniem. Zaznaczamy, że rola ROXY należy do popisowych ról artystki scen warszawskich p. Jadwigi Zaklickiej, która zarazem reżyseruje sztukę.

KRONIKA Kalendarzyk

Data	Miesiące	Dzień	Sw. Katolic.	Słońce	
				wachód	zachód
6	Lipiec	W.	Izajaszka	3,40	19,56
7	"	S.	Jana	3,41	19,56
8	"	C.	Elżbiety	3,42	19,55

WĄBRZEŹNO

WIADOMOŚCI PARAFIALNE. Zarząd Parafialny Akcji Katolickiej spełnia niniejszym miły obowiązek podziękowania z całego serca Kochanym i zacnym Parafianom za wielki udział w święcie parafialnym, za nadzwyczajne zrozumienie dla potrzeb parafii, które okazali swoim przybyciem i ofiarą.

Dziękujemy Pani Twardowskiej za bezinteresowne oddanie swego ogrodu i polany. Panu Kostrzewie za bezinteresowne oddanie sali ze światłem na zabwę wieczorową, dziękujemy wszystkim za przygotowanie bezinteresowną, pełną poświęcenia pracę, która umożliwiła odbycie się naszego kermasu. Serdeczne Bóg zapłać za złote serce i pracę dla celu szlachetnego.

• **Jarmark.** Miesięczny jarmark na konie i bydło odbył się wczoraj w Wąbrzeźnie z przewagą sprzedających a małym zastępem kupujących. Spędzono na targowisko miejskie dużo koni i bydła, bowiem 340 kłaczy — 50 wałachów — 14 ogierów 10 żrebaków — 305 krów — 20 jałowców 15 buhajów — 15 cieląt.

Materiał był przeważnie średni wzgl. pośledni, za konie płacono zł. 120 — 400; za bydło od zł 100 — 520. Podaż była wielka, a popyt mały, stąd też transakcje były szczupłe i ruch na targu mało ożywiony, co też się uwydatniło w składach i restauracjach w śródmieściu, które już od wczesnych godzin popołudniowych świeciły pustkami.

• **Upragniony deszcz.** Wczoraj w godzinach popołudniowych spadł nareszcie upragniony deszcz, tak wydajnie i obficie, że słaby punkt odwodnienia naszego miasta, tj. część ulicy Kopernika od podwórza p. Leśniewicza do p. Grabowskiego, jako i początek ulicy Wolności, tonęły wprost w wesoło pluskających falach, ku udręce licznych przechodniów zmuszonych ominąć powstałe jezioro, a ku uciesze dziatwy, która miała możliwość bezpośrednio po propagandowym „Tygodniu Morza” naocznie zademonstrować swoje przywiązanie do „mokrego żywiołu”.

• **Nieszczęśliwy wypadek.** Stanisław Eichberger z Wąbrzeźna, Dolna 8, wracający z Zajączkowa we wtorek w południe na rowerze, przyspieszał biegu, by uciec przed burzą. Podczas nadmiernego pędu, pękły widełki przy rowerze wskutek czego E. całym zamachem wyrzucony został na trakt szosy. Doznał poważnych pokaleczeń, m. in. i pęknięcia podstawy nosowej, tak że musiano go umieścić w łazarecie miejskim.

• **Skutki kawalerskiej jazdy na rowerach.** W wtorek w godzinach popołudniowych zderzyli się na wylocie ul. Bernarda i Rynku (przed składem p. Nasta) 2 rowe-

ry kierowane przez pp. Siwka i Sarnowskiego z Wąbrzeźna, którzy wskutek zbyt szybkiego tempa jazdy nie zdolali się wyminąć. Karambola skończył się bez poważniejszych uszkodzeń tak pojazdów jak i jeźdźców, spowodował atoli dosyć ostrą wymianę zdań przypadkowych przeciwników zwracających sobie wzajemnie uwagę na przepisy drogowe, co jest o tyle pocieszające że jednakowoż przepisy te znajdują chociażby wtedy poszanowanie jeśli ich pominięcie powoduje dotkliwy ból.

• **Konieczność pojenia bydła i koni podczas targu.** Widocznie nie wszyscy właściciele zwierząt, wystawionych na sprzedaż podczas targu, dbają należycie o napojenie ich po długiej drodze na targ w piekącym słońcu. Z tego też prawdopodobnie powodu stało się, że krowa zakupiona przez handlarza Zielińskiego z Kamionki, pow. Toruń od rolnika Chruszcziela z Kiełpiń przedwcześnie zakończyła swój żywot pod nożem nowego jej właściciela, który zmuszony był sfatygowane do ostateczności zwierzę w pośpiechu dorzucić na ulicy, by zapobiec naturalnemu zgonowi Zabita krowa przywieziona następnie do rzeźni miejskiej.

Jest to nauka, żeby dbać więcej o zwierzęta spędzone na targ, by nie spowodować niemilego i wiele niekulturalnego widoku urządzania rzeźni na oczach publiczności a zarazem uchronić się od dotkliwych bądź co bądź strat materialnych.

• **Obrachunki trójkąta małżeńskiego.** Wczoraj nad wieczorem stoki gór przy browarze od strony jeziora wypełnione były niby w stadionie rzeszami ciekawych śledzących z przejęciem godnym lepszej rzeczy przebieg finału zatargu rodzinnego odbywającego się w zakresie „trójkąta małżeńskiego”. Oto tło akcji: Derkowski Józef, odslugujący obecnie wojskowość, miał poważne poszlaki, że towarzystwo, w którym obraca się w jego nieobecności osamotniona żona, nie wyjdzie jej, a w następstwie i jemu samemu na zdrowie.

Przyjechawszy przeto na urlop rozprawił się w swoim mieszkaniu z „przyjacielem rodziny” Wiśniewskim Bronisławem w dotkliwy sposób, rozplatając mu przy końcu rozprawy głowę bagnietem wojskowym, po czym udał się na posterunek PP. by zdać przepisowo raport o użyciu broni. Widok jego, ociekającego z drobnych rzesz rąk, przebiegającego ulicami i odpowiadającego na liczne zapytania krótko hasłem do „browaru” zwabił setki ciekawych nad jezioro, których ostatecznie policja rozprosić musiała pod groźbą użycia pałeczki. Niefortunnego „trzeciego” z głową obandażowaną na prędcę rękami i slaniającego się z wycieńczenia wskutek upływu krwi, krewni przeprowadzili pod eskortą policji do lekarza do opatrunku.

• **Sprostowanie notatki w prasie zamiejscowej.** Ponieważ w prasie zamiejscowej (Mały Dziennik nr 185 z 6. 7. 37) ukazała się wiadomość, że wskutek zderzenia się roweru z furmanką zmarł fotograf p. Jan Śliwiński z Wąbrzeźna, tenże, by uchronić się od ewentualnych szkód w swoim zawodzie, prosi nas o publiczne stwierdzenie, że wypadek nie miał żadnych tragicznych następstw, że już jest zdrow i pełni w zupełności swój zawód.

• Na choroby zakaźne zanotowano od dnia 27 do 3 lipca: Niedźwiedź gruźlica jeden wypadek; Podzamek Golubski jeden wypadek; Stanisławki błonica jeden wypadek; Kowalewo jaglica cztery wypadki.

• **Wyjazd cechu stolarskiego do Golubia.** — Jak już donieśliśmy w jednym z poprzednich numerów „Głosu”, wąbrzeski Cech Stolarski wyjeżdża w niedzielę, dnia 11 bm. do Golubia, na wspólne narady z przedstawicielami stolarstwa z Kowalewa oraz Golubia. Podróż do Golubia i powrót odbędą się specjalnym autobusem, wynajętym na ten cel. Przewidziany jest w drodze wstęp do muzeum w Niedźwiedziu oraz zwiedzenie zamku i muzeum regionalnego w Golubiu. Sympatycy i przyjaciele rzemiosła polskiego są jako goście mile widziani i winni w razie chęci brania udziału w wycieczce, porozumieć się co do bliższych szczegółów z p. cechmistrzem An. Candrem, albo też p. Kownackim B. z Wąbrzeźna. Wycieczka wyruszy z Wąbrzeźna w niedzielę punktualnie o godz. 13.30 z rynku od przystani autobusów, powrót nastąpi o godz. 23-ej.

• **Teatr Ziemi Pomorskiej.** W piątek dnia 9 bm. o godz. 20.30 odbędzie się w sali Hotelu „Dwór Wąbrzeski” przedstawienie Teatru Ziemi Pomorskiej, na którym dana zostanie komedia pt. „ROXY” to tytuł lekkiej, przezabawnej, beztroskiej komedii amerykańskiego komediopisarza Barrego Connors'a, która na wszystkich scenach osiągnęła rekordową ilość przedstawień, przy wypełnionej widowni. — Obsadę na naszej scenie stanowią pp. Jadwiga Zaklicka — rola tytułowa — która zarazem reżyseruje sztukę, Kopczyńska, Korowicz, Małkowska, Ilcewicz, Surzyński i in. Dekoracje p. Małkowskiego. — Przedprzedaż biletów odbywa się w księgarni WP. Wojteckiej.

• **„AVE MARIA”** (Dla Ciebie Mario) największy film świata, wytwórni Italiafilm, z najslynniejszym śpiewakiem doby obecnej Beniaminem Gigli oraz Käthe v. Naggy, w scenach operowych z „Trawiaty”. — Światowej sławy śpiewak urządził co rok nabożeństwo, dla pamięci swej uchokanej zmarłej Marii, na którym śpiewa „Ave Maria”. — Jest jednak stale niepocieszony i apatyczny. Podstępnie poznaje Dossiego, artystka kabaretowa CLAUDETTE, głos — jego i urok śpiewu mistrza robiąc swoje. Pomiędzy tych dwojgiem ludzi wywiązuje się gorąca miłość i... ciąg dalszy na premierze dnia 7 bm. w „Słońcu”.

PRÓBY O P. O. S.

W celu podniesienia sprawności fizycznej i podtrzymania jej tut. Komitet Pow. WF. i PW. przystąpił do przeprowadzenia prób o Państwową Odznakę Sportową na terenie powiatu w okresie letnim i jesiennym.

W związku z tym podaje się następujące terminy przeprowadzenia prób, ustalone przez Wojewódzki Komitet WF. i PW.
Okres letni od 20 lipca do 20 sierpnia
Okres jesienny od 5 października do 5 listopada.

Wszystkie organizacje WF. i PW. mające zamiar podać się próbie o POS. dadzą do tut. Pow. Komitetu dzień który byłby dla nich celem przeprowadzenia próby najodpowiedniejszy.

Niestowarzyszeni, mający chęć zdobycia odznaki POS. mogą poddać się próbie z tym jednak, że muszą ją odbyć razem z innymi organizacjami względnie muszą zebrać się w liczbie co najmniej 20-tu.

Terminy prób zostaną uzgodnione przez Pow. Komendę WF. i PW. i podane do wiadomości zainteresowanym.

Próby o POS. przeprowadzać będą specjalnie wyznaczeni przez tut. Komitet delegaci, mający na to fachowe kwalifikacje.

Każdy kandydat, stawający do próby winie odbyć kilka treningów w celu przygotowania się do uzyskania powyższej odznaki.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu wąbrzeskiego

W związku z tym zwracam się z prośbą do PP. Prezesów i Kierowników wszystkich organizacji na terenie tut. powiatu, by zechcieli przyczynić się do osiągnięcia jak największej ilości zdobytych POS. przez członków swoich organizacji, podkreślając swoją tężyźnię fizyczną.

Jednocześnie proszę pp. przewodniczących Miejskich Komitetów WF. i PW. oraz pp. Wójtów o propagandę tejże na terenie swojej gminy, aby ta akcja dała efekt w postaci masowego udziału w zdobywaniu Państwowej Odznaki Sportowej.

Przewodniczący Pow. Komitetu WF. i PW.

(—) Kalkstein Starosta Powiatowy

• **Skradziona bielizna damska.** W Komendzie PP. przechowuje się bieliznę damską zajętą u złodzieja której prawowitego właściciela nie było można dotąd stwierdzić. Bielizna biała jest gatunku dobrego aczkolwiek niemodna. Na jednej sztuce (koszuli damskiej) znajdują się inicjały I. D. Na drugich sztukach, mianowicie rękawiczkach albo nie ma znaku albo też zostały wycięte.

Właściciel lub kto mógłby udzielić informacji w tej sprawie winien się zgłosić na posterunku PP. w Wąbrzeźnie.

Kącik radjowy

CZWARTEK, dnia 8 lipca 1937 roku.

12.15 Choroby zbóż. 13.00 Potpurri z operetek i piosenki włoskie. 15.00 Z obcych krajów. 15.35 Poradnik sportowy. 15.40 Wiadomości z Pomorza. 18.00 Koncert życzę. 18.40 Program na jutro. 18.40 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22.00 Płyty dla znawców. 23.00 Tańcy-mi wieczorem.

PIĄTEK, dnia 9 lipca 1937 roku.

12.15 Wiadomości gospodarcze. 13.00 Melodia za melodią. 15.00 Fragmenty z oper 15.40 Wiadomości z Pomorza. 18.00 Wśród piaskarzy na Wiśle. 18.15 Drobiazgi skrzypcowe. 18.40 Program na jutro. 18.45 Wiadomości sportowe z Pomorza. 19.00 Rapsodie Debussy'ego. 21.00 Koncert orkiestry Marynarki Wojennej. 23.00 Tańce i uiosenki.

RUCH TOWARZYSTW.

— W środę dnia 7 bm. o godzinie 8 wieczorem odbędzie się zebranie wszystkich sekcji KS. POGOŃ. O bardzi liczny udział prosi Zarząd.

— Nadzwyczajne zebranie Towarzystwa Restauratorów odbędzie się dnia 8 lipca br. o godzinie 10.30 w lokalu p. Ciechanowskiego.

Na powyższe zebranie jest zaproszony p. Naczelnik Urzędu Skarbowego, któremu przedłożymy bolączki naszego zawodu.

Na porządku dziennym Sprawozdanie ze Zjazdu w Tczewie, wyjaśnienie w sprawie opłaty bilardów, sprawa sprzedaży przez hurtowników prywatnych osobom piwa i wiele bardzo ważnych spraw wobec tego przybycie wszystkich członków jest konieczne. Zarząd

— **Baczność Sokoli!** — Miesięczne zebranie Tow. odbędzie się dnia 8 lipca br. o godzinie 20-tej w sali Hotelu Dwór Wąbrzeski. Spowodu ważnych spraw przybycie członków konieczne.

Czolem — Zarząd

— **Baczność PCK.** — W piątek, dnia 9 lipca br. o godz. 17-tej odbędzie się zebranie Zarządu PCK. Oddziału Wąbrzeskiego, na sali Rady Powiatowej (gmach starostwa) w Wąbrzeźnie, na które uprzejmie zapraszam. Prezes

Wydawca: Bolesław Szczuka. Redaktor odpow.: Aleksander Ledwochowski Wąbrzeźno - Pom., ul. Pierackiego 11a; Druk.: Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki Wąbrzeźno - Pom.

Spis zwierząt gospodarskich Komunikat

Ministerstwa Spraw Wojskowych

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 1932 roku o statystyce produkcji rolnej przeprowadzony będzie w czasie od 1 do 15 lipca br. na terenie całego państwa spis zwierząt gospodarskich.

Na terenie większych miast spis zwierząt przeprowadzony będzie przez wydziały statystyczne magistratów. Rejestracje podlegać będą konie, bydło rogate, trzoda chlewna, owce, barany i kozy według stanu z dnia 30 czerwca br.

Spis zwierząt gospodarskich uskuteczony będzie za pośrednictwem zastępcy rachmistrzów, którzy obchodzić będą wszy-

stkie położone w granicach miasta nieruchomości i wnosić do rejestrów spisowych odpowiednie dane na podstawie zeznań, udzielonych przez właścicieli lub posiadaczy zwierząt gospodarskich.

Rachmistrze zaopatrzeni będą w legitymacje urzędowe wystawione przez zarząd miejski. Legitymacje te rachmistrze obowiązani będą okazywać właścicielom lub posiadaczom zwierząt gospodarskich. Rachmistrze uprawnieni są do żądania zeznań od właścicieli lub posiadaczy zwierząt gospodarskich w zakresie pytań objętych rejestrem spisowym.

Ministerstwo Spraw Wojskowych (Biuro Personalne) posiada znaczną liczbę odznak Krzyża Walecznych wraz z legitymacjami, niedoręczonych odznaczonym z powodu ich zwolnienia z czynnej służby wojskowej. Odznaki nie odebrali przeważnie podoficerowie i szeregowcy rezerwy, wzgl. pospolitego ruszenia, których przynależność do poszczególnych Powiatowych Komend Uzupelnień, jako też ich miejsce zamieszkania nie są znane Ministerstwu Spraw Wojskowych. W ich liczbie znajduje się powien procent osób poległych (zmarłych).

W interesie odznaczonych leży, by o nadaniu im odznaczenia zostali powiadomieni, o czym w wielu wypadkach nie wiedzą i by odznaczenia te podjęli.

W tym celu Ministerstwo Spraw Wojskowych wydało drukiem Listę odznaczonych Krzyżem Walecznych o nieznanym adresach.

Rozesłanie tej listy tylko do formacji i instytucji podległych Ministerstwu

Spraw Wojskowych, zamierzonego celu nie osiągnie, ponieważ nie będzie ona dostępna do ogółu zainteresowanych, rozproszonych w całym Państwie.

Dlatego też Ministerstwo Spraw Wojskowych rozsyła za pośrednictwem pp. Starostów powiatowych egzemplarze „Listy” dla wszystkich zarządów gmin wiejskich i miejskich oraz bezpośrednio do PP. Prezydentów miast wydzielonych celem przeprowadzenia postępowania wskazanego w instrukcji ogłoszonej razem z „Listą” i zamieszczonej na wstępie broszury.

Lista odznaczonych Krzyżem Walecznych o nieznanym adresach jest do wglądu we wszystkich zarządach gmin wiejskich i miejskich.

Biuro Personalne Ministerstwa Spraw Wojskowych chce umożliwić odznaczonym otrzymanie należnego im odznaczenia przyjmować będzie podania osób umieszczonych na wspomnianej liście bez ograniczonego terminu.

Rolnicy a klasyfikacja gruntów dla podatku gruntowego

Praca nad nową klasyfikacją gruntów do podatku gruntowego postępuje wielkimi krokami naprzód. Z wielu jednakże stron Pomorza dochodzą wiadomości, iż rolnicy nie orientują się w odnośnych przepisach i nie współpracują z klasyfikatorami celem zapewnienia sobie słusznej i zgodnej z przepisami klasyfikacji co łatwo mogą uczynić znając najlepiej swe grunty.

Wobec tego PTR. w myśl zapadłej ostatnio uchwały Rady Wojewódzkiej przypomina, iż sprawiedliwa klasyfikacja leży w żywotnym interesie każdego warsztatu rolnego. Z uwagi na to rolnicy winni ści-

śle współpracować z klasyfikatorami gruntów a w razie konieczności wykorzystać wszelkie dane im przez ustawę środki obrony ich interesów przez wnoszenie zastrzeżeń i odwoływań do powiatowych komisji klasyfikacyjnych, w których zasiadają reprezentanci zorganizowanego rolnictwa. Uświadomieniem rolników zainteresowanych o ich prawach i obowiązkach winny zająć się Kółka Rolnicze zainteresowanych okolic. Wszelkie bliższe dane w tej sprawie znajdują się w Biuletynach miesięcznych PTR. a ponadto można je uzyskać w biurach powiatowych TRP.

Na barki właścicieli spadnie nowy podatek

W numerze 47 „Dziennika Ustaw” z dnia 26. czerwca br. (poz. 363) pojawiło się rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych o obowiązku urządzania w domach skrzynek listowych dla doręczania mieszkańcom korespondencji pocztowych. Na podstawie tego rozporządzenia właściciele domów o więcej niż dwóch kondygnacjach muszą urządzić na parte-

rze domu, w bramie lub sieni, w miejscu łatwo dostępnym i zabezpieczonym przed opadami atmosferycznymi, skrzynki listowe dla wszystkich mieszkańców. Skrzynki mają być podzielone na skrytki, mierzące co najmniej 30×28×8. Dla każdego odrębnego mieszkania musi być osobna skrytka. Zamki poszczególnych skrytek muszą być różne.

Numer akt: Km. 1852/36.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie Jan Głowczewski, mający kancelarię w Wąbrzeźnie, ulica Targowa nr 5, na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 września 1937 r. o godzinie 10,00 w Sądzie Grodzkim w Wąbrzeźnie pokój nr 12, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników spadkobierców po zmarłej Wilhelminie Schulz nieruchomości wiejskiej, położonej w Uciążu, pow. Wąbrzeźno, gm. Pluznica, przeznaczonej na prowadzenie gospodarstwa rolnego o obszarze 14.42,88 ha, na której stoją zabudowania gospodarcze. Księga hipoteczna jest urządzona i przechowywana w Sądzie Grodzkim w Wąbrzeźnie pod nr Uciąż tom I, karta 11.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 15.750, cena zaś wywołania wynosi zł 11.812 groszy 50.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 1.575.

Rękojmię należy złożyć w gotowości, albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8 do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Wąbrzeźnie, ul. Wolności, sala nr 15.

Dnia 5 lipca 1937 roku.

JAN GŁOWCZEWSKI, komornik

Bracie! Gdzieś ty kosę kupił?

Dobłą kosę z pełną gwarancją dostaniecie w firmie

Szkoda zdrowia siły i czasu

FR. BALCERSKI
Handel żelaza
WĄBRZEŹNO - RYNEK 2 --

NAJSŁYNIEJSZY JASNOWIDZ WOMOUTH

mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej, uznany jako wieszczwiatowej sławy fenomen, przy pomocy medium „TAMHRY”, które jest nieomyłne, daje w transie jasne odpowiedzi we wszelkich zawiłanych kwestiach. Widzi na odległość. Daje możliwość zdobycia miłości pożądanej osoby. Przepowiada przeszłość i przyszłość. Opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Medium zestawia pewne wygranej nry losów, podaje gdzie takowe można nabyć. W 34 loterii padło 48 wielkich wygranych, wybranych przez Medium. Podać datę urodzenia, imię i nazwisko i załączyć kilka włosów dla kontaktu. Na koszty portowe załączyć zł 1 — znaczkami pocztowymi. Adres: Kraków, Lubicz 22, — m. 2.

Elewar
do słomy w bardzo dobrym stanie sprzedam
Rutkowizna
k. Niedźwiedzia

Kupuję
każdą ilość sporyszu (Mutterkorn)
Chem. Fab. „Donatol”
Wąbrzeźno — Pomorze

Kuchnię
westfalską kupię tylko w dobrym stanie
Zgł. do Głosu Pom.

Znaleziono
książeczkę oszczędnościową na większą kwotę. — Rzeczywisty właściciel może ją odebrać przedkładając potrzebne dokumenty, za zwrotem kosztów niniejszego ogłoszenia i innych
Leśniczówka
Dębowałaka

Gospodarstwo
125 morgowe z pełnymi zniwami i inwentarzem — sprzedam
Robert Rozwadowski
Piwnice

OPRAWĘ

KSIAŻEK

oraz wszelkie prace w zakresie introligatorstwa wchodzące

wykonuje

starannie, gustownie szybko i tanio

Introligatornia

Zakładów Graficznych
Bolesława Szczuki
WĄBRZEŹNO - POM.

Mieszkanie

3 pokojowe, słoneczne z przynależnościami i przeprowadzonym remontem zaraz do wynajęcia
M. Kamińska
Matejki 14

Gospodarstwo

10 morgowa w Łabędziu, tania do sprzedania.
Wiadom. w adm. „Głosu”

Zniwiarka

orginalny dering sprzedam
Działowski — Ryńsk

Ostrzeżenie

zwracam uwagę na to, że za długi **Amalii Klingenberg** jako też za koszty utrzymania itp. nie odpowiadam
Martin Klingenberg
M. Pułkowo

Kino
dźwiękowe
„SŁOŃCE”

Dziś w środę, dnia 7, o godz. 9 i nieodwołalnie jutro w czwartek o godz. 5 i 9 wyświetlamy rewelacyjne arcydzieło filmowe reżyserii Jana Riemanna sezonu 1937 roku pt.
„AVE MARIA” (DLA CIEBIE MARIO)

Wzruszające dzieje kobiety, którą wielka miłość wyrwała ze szponów grzechu. Wzruszająca treść. — Siła wiary. — Film, który każdy powinien zobaczyć. — Film wersji niemieckiej.
Następny program **„TYLKO RAZ KOCHAŁA”** — W restauracji **KONCERT — DANCING**

Książnica Kopernikańska
w Torunlu